JIHOČESKÁ UNIVERZITA
pedagogická fakulta

katedra tělesné výchovy a sportu

Přírodní sportovní areály v blízkosti městských sídlišť v Jihočeském kraji a analýza jejich využití

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Vedoucí diplomové práce: PaedDr. Emil Řepka, CSc.
Autor: Jan Tůma
Oponent: doc. PaedDr. Zdeněk Šebrle, CSc.
Studijní obor: Učitelství pro 2. stupeň ZŠ, kombinace Tv-TvT
České Budějovice, Únor 2007

Bibliografická identifikace

Název diplomové práce: Přírodní sportovní areály v blízkosti městských sídlišť v Jihočeském kraji a analýza jejich využití

Pracoviště: Katedra tělesné výchovy a sportu

Autor: Jan Tůma

Studijní obor: učitelství pro ZŠ, aprobace Tv / TvT

Vedoucí diplomové práce: PaedDr. Emil Řepka, CSc.

Rok obhajoby diplomové práce: 2007

Abstrakt: Diplomová práce se zabývá využíváním přírodních sportovních areálů občanskou veřejností v blízkosti městských sídlišť v jihočeském kraji. Cílem práce je zjistit do jaké míry je využívá neorganizovaná populace. Téma vychází ze společenské objednávky komise pro tělesnou výchovu a sport Jihočeského krajského úřadu. Výsledky by měly sloužit jako podklad pro další studie a projekty vybavenosti přírodních tělovýchovných zařízení v rámci Jihočeského kraje a přispět ke zlepšení podmínek aktivního životního stylu jihočeské populace.

Klíčová slova: přírodní sportovní areál, tělovýchovná sportoviště, využití veřejností

Souhlasím s půjčováním diplomové práce v rámci knihovních služeb.

Bibliographical identification

Title of the master thesis: Open-air facilities near the town house estate in South Bohemia and analysis of their using by the public

Department: faculty of education department of sport studies

Author: Jan Tůma

Field of study: Teaching at the Second Level of Basic Schools, Combined Studies Physical Education and Sport with Technical and Information Science

Supervisor: PaedDr. Emil Řepka, CSc.

The year of presentation: 2007

Abstract: The thesis focuses on utilisation of outdoor sporting facilities by members of public in the proximity of urban settlements in the South Bohemian region. The work aims to determine the extent to which these facilities are used by the unorganised population. The topic is based on the public order issued by the South Bohemian Regional Authority's Physical Education and Sport Committee. The results should provide a basis for other studies and projects dealing with outfits of outdoor sporting facilities within the South Bohemian region and contribute to improve the active life style conditions for the South-Bohemian population.

Keywords: open-air sport facilities, public improvement

I agrese the thesis to be lent within the library service.

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně, pod odborným vedením PaedDr. Emila Řepky, CSc., uvedl všechny použité literární a odborné zdroje, ze kterých jsem čerpal.

……

V Borovanech 20.listopadu 2006 Tůma Jan

Děkuji vedoucímu diplomové práce, PaedDr. E. Řepkovi, CSc., za poskytnutí konzultací, odborné a metodické vedení při zpracování diplomové práce.

Děkuji Mgr. V. Průchovi, vedoucímu oddělení odboru školství, mládeže a tělovýchovy, téhož odboru krajského úřadu za poskytnutí materiálů, potřebných údajů a konzultací při řešení diplomového úkolu.

Děkuji Mgr. K.Markvartovi, členovi KČT Jihočeského kraje za poskytnuté informace v oblasti pěších turistických a cykloturistických stezek Jihočeského kraje.

OBSAH

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 Úvod 7
2 Cíle práce a přehled dosavadních poznatků 9
3 Východiska pro zpracování studie 10
4 Podněty pro plánování rekreačních aktivit dnes 15
5 Současný stav 18

II. VÝZKUMNÁ ČÁST

6 Charakteristika přírodních areálů ve městě České Budějovice 21
6.1 Lesopark Stromovka 22
6.2 Vrbenské rybníky 23
6.3 Krumlovské aleje, prostor před Sportovní halou 24
6.4 Městské sady 25
6.5 Cyklostezka České Budějovice – Hluboká nad Vltavou 26
7 Charakteristika přírodních areálů ve městě Český Krumlov 27
7.1 Zámecká zahrada 28
7.2 Městské sady 29
7.3 Jelení zahrada 30
8 Charakteristika přírodních areálů ve městě Jindřichův Hradec 31
8.1 Rybník Vajgar 32
8.2 Řeky Lužnice a Nežárka 32
9 Charakteristika přírodních areálů ve městě Písek 33
9.1 Městský ostrov 34
9.2 Lyžařský areál 35
9.3 Sportovní cesta v lese Amerika 36
9.4 Písecké skály 36
9.5Vodáctví 37
10 Charakteristika přírodních areálů ve městě Prachatice 38
10.1 Zimní sportoviště 39
10.2 Hůlů rybník 40
10.3 Pěší turistika 40
11 Charakteristika přírodních areálů ve městě Strakonice 41
11.1 Řeka Otava 42
11.2 Cyklostezka Podskalí 42
11.3 Mravenčí skála 43
12 Charakteristika přírodních areálů ve městě Tábor 44
12.1 Jordán 45
12.2 Lesopark Pintovka 46
12.3 Otevřené plovárny a loděnice 47

III. VÝSLEDKY A DISKUZE

13 Dotazník 48
14 Vyhodnocení dotazníků 50
15 Diskuze 60
16 Závěr 62
17 Referenční a bibliografický seznam 63
18 Přílohy 64
18.1 Příloha č.1 – Dotazník 64
18.2 Příloha č.2 – Mapy 66

1 Úvod

Přiměřená pohybová aktivita patří k základním a určujícím faktorům ovlivňujícím zdraví a délku lidského života, kterou není možno jiným způsobem kompenzovat. Vzhledem ke stálému snižování přirozené fyzické zátěže u všech věkových skupin občanů je proto funkce tělovýchovy a sportu v současné době v jejich životě nezastupitelná. Sport a tělovýchova jsou přínosem i pro ekonomiku regionu, bez významu není ani vliv sportovního průmyslu, služeb a organizací na počet pracovních příležitostí.

V průběhu zpracování studie jsme si uvědomili, že cvičení v přírodních areálech a budování těchto areálů jsou propojeny s mnoha oblastmi života kraje. V obecném pohledu vstupujeme do okruhu opatření snažících se ovlivňovat styl života obyvatel i návštěvníků Jihočeského kraje.

Sport a tělovýchova, zejména vrcholový sport, jsou ve světě v posledních letech výrazně ovlivňovány komercializací, která souvisí s odměňováním účasti a výkonů špičkových sportovců, jejich mediální prezentací a následnou popularitou slučovanou s propagací a reklamou nejrůznějšího zboží. Příklady vrcholových světově populárních sportovců se stávají vzorem pro mládež a ostatní obyvatele k aktivnímu tělesnému pohybu.

Jihočeský kraj má příhodnou polohu, je ohraničen atraktivními oblastmi zahrnutými do Národních parků, Chráněných krajinných oblastí i do různých typů přírodních parků. Má solidní dopravní obslužnost a může profitovat z výhodné polohy u hranic. K řešení mnohých ekonomických problémů by mohl přispět právě cestovní ruch, rekreační a tělovýchovné služby, které by mohly být spojeny s budováním a využíváním přírodních areálů.

Rozsáhlá historická exkurze dokázala, že cvičení v přírodních areálech vychází z hlubokých kořenů zakotvených v dávné minulosti. Mnohé z toho, co se v minulosti dělo, je poučné i pro naše současné dny. Historie je proto stálým zdrojem poučení i inspirace. Zároveň existují velké rozdíly v rekreačním využívání jednotlivých oblastí kraje. Vedle známých zimních a letních rekreačních center, jsou celé oblasti dosud nevyužity. Většinou se totiž jedná pro část obyvatel nedostupnou lokalitu. Právě proto se naše práce zaměřuje na sportoviště v blízkosti městských sídlišť a analýzu jejich využívání veřejností.

Tato práce má prakticky sloužit jako prvotní podklad pro případný rozvoj, či jen zlepšení přístupnosti přírodních sportovišť v blízkosti městských sídlišť největších měst jihočeského kraje.

Téma bylo zpracováno na společenskou objednávku komise pro tělesnou výchovu a sport Jihočeského krajského úřadu. Výsledky by měly sloužit jako podklad pro další studie a projekty vybavenosti přírodních tělovýchovných zařízení v rámci Jihočeského kraje, přispět ke zlepšení podmínek pro aktivní životní styl jihočeské populace, pro oddělení mládeže, tělovýchovy a sportu OŠMT Krajského úřadu Jihočeského Kraje vzhledem ke snaze postupně naplňovat jednotlivá opatření z Koncepce rozvoje tělovýchovy a sportu v Jihočeském kraji, kterou schválilo Zastupitelstvo kraje v roce 2003.

2 Cíle práce a přehled dosavadních poznatků

Cílem práce je tedy prozkoumat dosažitelnost těchto ploch a jejich stav v okolí sídlišť ve vybraných lokalitách Jihočeského kraje v souvislosti s rozvojem aktivní turistiky, sportů a činností v přírodě. Rozsah výzkumu je dán zadaným regionem.

Studium materiálů i konzultace nás utvrdilo v domněnce, že pobyt v přírodě, cvičení v přírodních areálech a provozování dalších činností v přírodním prostředí se v budoucnu stanou významnou součástí stylu života. Současně je zřejmé, že všechna opatření a aktivity musí být konány s rozvahou a se zásadami udržitelného rozvoje naší i evropské společnosti.

Jako další důležitý faktor se nám jeví podpora rozvoje zdatnosti a upevňování zdraví všech věkových skupin obyvatelstva. Aktivity v přírodních sportovních areálech rozvíjejí takové postoje, dovednosti, znalosti a schopnosti, které se jeví jako mimořádně důležité pro budoucí rozvoj kraje i republiky (Neuman, 2000).:

- Získávání úcty k přírodě, vztah k prostředí a pochopení vztahů s přírodou na celé Zemi.
- Rozvíjení dobrého pocitu ze života, podpora aktivního životního stylu.
- Posílení sebedůvěry a schopnosti motivace.
- Rozvíjení spolupráce, důvěry v druhé a umění vcítit se do myšlení druhých lidí.
- Podpora komunikace spojené s vyjednáváním a rozhodováním.
- Rozvoj schopnosti kritického myšlení a řešení problémů, tvořivost a vynalézavost.
- Posílení sebepojetí, spoléhání se na sebe a přejímání odpovědnosti za vlastní činy.

3 Východiska pro zpracování studie

Struktura práce bude zpracována podle Frömelova kompendia (Frömel, 2002).

Metoda

Pro práci bude použitá metoda hromadného dotazovacího šetření – dotazník, který bude pomocí kombinace dotazníkových typů verifikačního a heuristického zjišťovat informace od obecné veřejnosti a pomocí statistické metody je vyhodnocovat. Statistika je naukou, jak získat informace z numerických dat a dělí se na tři základní části: získávání dat, analýza dat a statistické usuzování-inference (Hendl, 2004). Pomáhá nám při přípravě a provedení výzkumu a při vyhodnocení získaných výsledků. Poskytuje prostředky a koncepty, které umožňují pracovat s výsledky tak, abychom porozuměli danému problému (Hendl, 2004).

Vybrané pojmy související s tématikou přírodních sportovních areálů:

Celosvětově je oblast zahrnující tělesnou výchovu (záměrnou pohybovou aktivitu vedoucí k rozvoji a udržování fyzické zdatnosti), sport (svobodnou dobrovolnou aktivitu závodního typu, charakterizovanou výkonovou motivací) i pohybovou (tělocvičnou) rekreaci (pohybovou – tělocvičnou - aktivitu, odpovídající potřebě regenerace sil a aktivního odpočinku) nahrazován zastřešujícím termínem "sport" (Kubiš,1974).

Pro naši problematiku jsou důležité i další termíny, které popisují širší okolí sportovních aktivit:

Rekreace v přírodě představuje významný okruh rekreačních činností člověka. Přesné vymezení je obtížné. Můžeme říci, že se jedná o aktivity, které se odehrávají na volném prostranství v městském prostředí, v prostředí člověkem uzpůsobeném, i ve volné přírodě. Lze sem zahrnout i tzv. konvertibilní aktivity, jež se provádí na hřištích pro in-line-skating, v otevřených bazénech, na lezeckých stěnách či v umělých kanálech, a jež byly dříve úzce spojeny s přírodním prostředím (Neuman, 2000).

Aktivní rekreace v přírodě

Lze říci, že do uvedených okruhů řadíme činnosti vázané na volný čas, sloužící především k rozptýlení, zábavě, odpočinku a k uspokojování individuálních zájmů, včetně radosti z pobývání v přírodě (Neuman, 2000).

Termín **pobyt v přírodě** řadíme nyní k volnějším, méně závaznějším termínům. Připomíná francouzský pojem “plain air” či anglický “outdoor life” nebo jen “outdoor”. V sokolském systému zahrnoval dříve všechny činnosti spojené s pobytem, cvičením a sporty v přírodě (Neuman, 2000).

Pojem **turistika** má nyní v odborné češtině poněkud jiný význam než v jiných jazycích. Díky zajímavému vývoji lze u nás typické turistické činnosti charakterizovat pomocí třech složek, které zahrnují okruh znalostí a dovedností potřebných pro správnou turistickou činnost. Jedná se o složku pohybovou, odborně technickou a poznávací. Často se zdůrazňuje, že bychom měli lépe hovořit o **aktivní turistice,** tj. turistice, cestování prováděných převážně aktivním způsobem.

Sporty v přírodě zahrnují ty okruhy činnosti, které mají již charakter sportu, tzn. mají pevná pravidla pro jednotlivé disciplíny, systém soutěží a metodických postupů.

Aktivity v přírodě je termín, který se často v odborných kruzích používá pro všechny typy činností, které jsou vykonávány ve vazbě na přírodní prostředí vlastní silou a jsou využívány k rozvoji dovedností, znalostí a k výchovnému působení (Neuman, 2000). Tak ho také chápeme i my, když sem řadíme i řadu tvůrčích aktivit vázaných na přírodní prostředí a často i aktivity konané nyní v umělém prostředí.

Výchova v přírodě plně využívá výchovného potenciálu různých aktivit a sportů v přírodě. Obrací pozornost na dobrodružný charakter mnohých činností, proto se někdy hovoří také o dobrodružné výchově v přírodě.

Ve všech okruzích činností, které jsou a byly vázány na přírodní prostředí, docházelo v té či oné míře ke snahám o větší poznávání i uvědomělou ochranu přírody. Čím více se člověk na jedné straně vzdaloval od přírody, tím více narůstala snaha se ji více přiblížit a ochraňovat ji.

Na závěr pracovně vymezujeme: **Přírodní sportovní areál** je ucelený komplex zařízení umožňujících cvičencům provádět v přírodním prostředí pohybové aktivity, které většinou zahrnujeme do základního pohybového fondu člověka (Kubiš, 1974).

Struktura volného času a možná úloha cvičení v přírodních areálech:

Využívání přírodních areálů se děje především ve volném čase obyvatel, i když by bylo obecným zájmem, aby se takových aktivit zúčastňovali i žáci škol (Kubiš, 1974).

Sledujeme li rozvrstvení aktivit volného času vidíme, že návštěvy a cvičení v přírodních areálech mohou mít různou podobu a to v závislosti na tom, zda budou sloužit k odpočinku, zábavě, rekreaci či k vlastnímu seberozvíjení.

Podporujeme tedy **vytváření aktivního životního stylu**, ve kterém hraje důležitou roli rozmanitá aktivita a v tom mohou být návštěvy a cvičení přírodních areálů velmi prospěšné (Neuman, 2000). Pro společnost celkově i pro každý kraj je dobré, když se snaží pozitivně ovlivňovat i hodnotovou orientaci obyvatel. Prostřednictvím pohybu v přírodě, cvičení, cestování můžeme podporovat snahu rozvíjet si tělesnou zdatnost a udržovat se v dobrém zdravotním stavu umožňujícím plný a bohatý život.

Pojetí aktivního životního stylu přibližuje schéma, ze kterého je zřejmé, že využívání sportovních přírodních areálů plně zapadá do aktivního způsobu života občanů, který má být podporován i na regionálních úrovních.

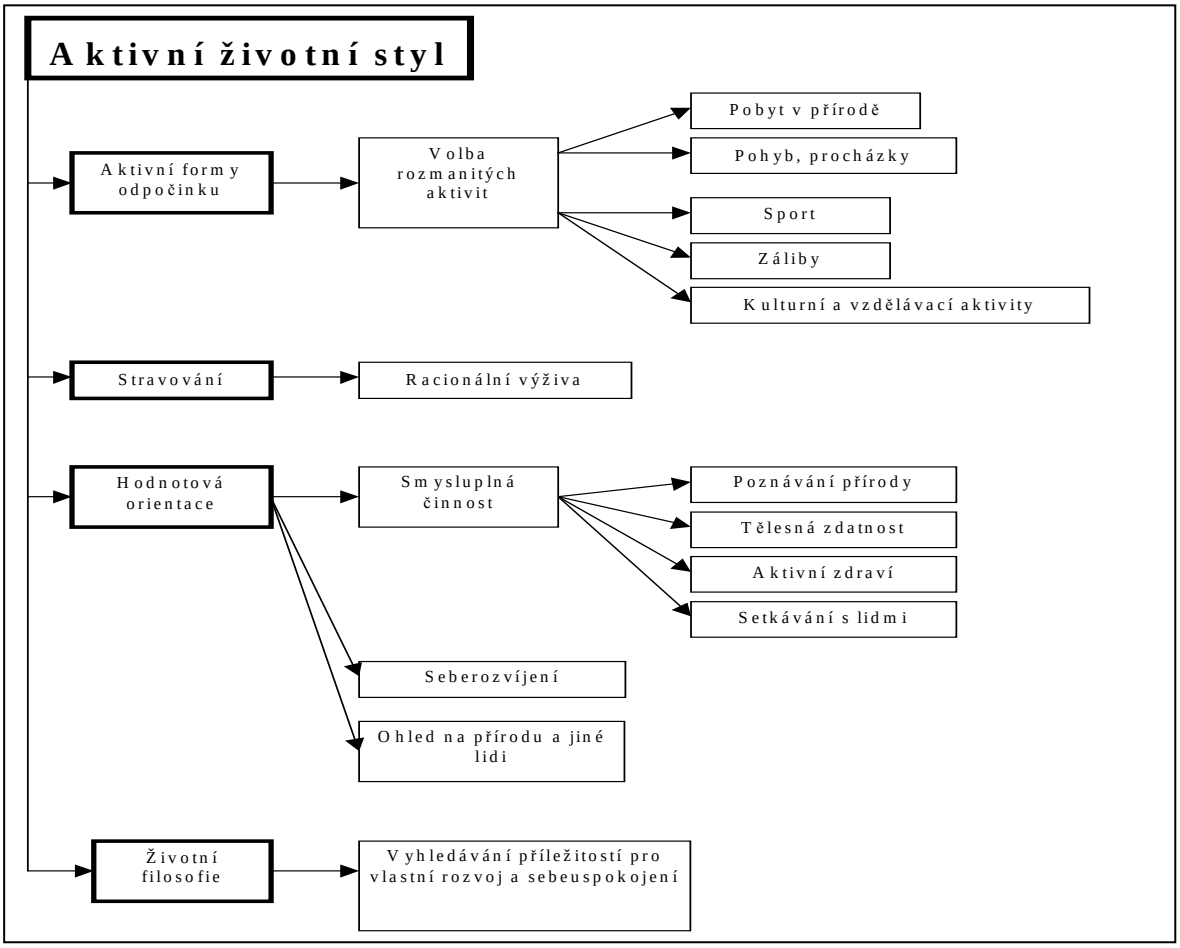

Obrázek 1. Aktivní životní styl obecné veřejnosti. (Neuman, 2000)

Dnes již je jasné, že ekologické aspekty našeho dalšího rozvoje musíme brát v úvahu v každé oblasti lidské činnosti. I tam, kde uvažujeme o rozvoji osobnosti a kvalitě lidského života. Z celého okruhu rekreace, tělesné výchovy a sportu mají nejbližší vztah k ekologické výchově činnosti, které zahrnujeme pod pojmy jako rekreace v přírodě, turistika, pobyt v přírodě, sporty v přírodě, aktivity v přírodě či cvičení v přírodních sportovních areálech (Neuman, 2000).

Obsah uvedených pojmů se zčásti překrývá, ale každý z nich představuje určitý svébytný okruh činností s různými nároky na připravenost účastníků, tj. na úroveň dovedností a kondici. Liší se formami činnosti, nároky na vedoucí a instruktory i nároky na kvalitu vybavení. Odlišují se také svým působením na účastníky akce a dopady na přírodní prostředí.

Zdravotní vliv čistého přírodního prostředí je nepopíratelný. Je spojován s pozitivním působením náročnější tělesné činnosti na různé funkce organismu. Dále má v dnešní době velmi důležitý "antistresový" náboj (Neuman, 2000).

Dále můžeme mluvit o **estetickém vlivu**. Existuje mnoho příkladů i v naší literatuře. Jsou to úvahy o působení silných estetických zážitků při pobytu a aktivitě v přírodě (procházka lesem, zdolávání hor, jízda na moři či pozorování nebe na poušti atp.) na změnu postojů i jednání. Působení je ovlivněno především vynaloženým úsilím, nikoli vlastním výsledkem, což vede k úvaze, že tou nejdůležitější výpravou je výprava do vlastního nitra, tedy výlet dovnitř - "inner journey" (Neuman, 2000).

V tomto přístupu jsou návody pro vychovatele, jak by mohli vyladit své působení, aby akce sportu a výchovy v přírodě znamenaly silné zážitky a vzpomínky na celý život. Jistě to však není jediná cesta.

Je to i námět, jak propojovat různé typy přírodních areálů s turistickými cestami pro pěší, cyklisty, vodáky, jezdce na koních i pro bruslaře na kolečkových bruslích.

Přínos aktivit a výchovy v přírodě

Aktivity v přírodě a výchova v přírodě (v tom i cvičení a návštěvy přírodních areálů) mohou pozitivně připravovat lidi pro život i pro přijetí myšlenek trvale udržitelného rozvoje.

Uvedené aktivity rozvíjejí takové postoje, dovednosti, znalosti a schopnosti, které se jeví jako důležité pro budoucnost (Neuman, 2000):

- Dobrý pocit ze života, podpora aktivního životního stylu.
- Zdatnost a upevňování zdraví.
- Sebedůvěra a schopnost motivace.
- Spolupráce, důvěra v druhé a umění vcítit se do myšlení druhých lidí.
- Komunikace spojená s vyjednáváním a rozhodováním.
- Schopnost kritického myšlení a řešení problémů, tvořivost a vynalézavost.
- Posílení sebepojetí, spoléhání se na sebe a přejímání odpovědnosti za vlastní činy.
- Úcta k přírodě, vztah k prostředí a pochopení vztahů člověka s přírodou na celé Zemi.
- Zpětné hodnocení (reflexe) a kritické posouzení vlastního jednání i jednání druhých.

4 Podněty pro plánování rekreačních aktivit dnes

Vedení rekreace patří v prvé řadě státu

Teprve tam, kde stát nestačí, obcím, organizacím a spolkům má povinnost postarat se o to, aby města a obce zřizovaly rekreační střediska. Při stavbě vodních cest, regulací pamatovat na místa, vhodná k zřízení táborů. Ve státních lesích a na státních rybnících povolit, kde je to jen trochu možné, zřizování putovních i trvalých táborů, dát za levný poplatek dřevo k topení, dovolit přístup do lesů a dohlížet na své orgány, aby vycházely příjemnostmi vstříc těm, kdož chtějí rozumně rekreačně užívat krás a užitků lesů a přírody (Kubiš, 1974).

Rozhodně se postavit proti těm, kdož zneužívají rekreace k výstřelkům, ať již se schovávají za jakákoli jména.

Funkce měst, obcí, vesnic

Jiná funkce přináleží obcím, ať již městům nebo vesnicím. Starostí měst a obcí je, aby zřídily dostatek hřišť ve své působnosti. Zásadou budiž: stavět hřiště tak, aby mládež i dospělí měli na ně blízko (Kubiš, 1974).

Nevěřte, že se lidé pohrnou na hřiště hodně daleko! Hřiště musí přijít k lidem, má-li se stát střediskem veřejnosti. Zřizovat hřiště tak, aby nejmladší měli asi ¼ hodiny na hřiště. Stačí takové hřiště v parcích, u školy, na nábřeží, na volném místě, chráněném od ruchu a prachu. Pro dospělé hřiště asi půl hodiny vzdálené vyhoví.

Není třeba nákladných hřišť. Velikých, vybavených dráhou na běh a vším možným, ale stačí hřiště menší, kde by se daly pěstovat takové hry, kde vládne sportovní duch, kolektivní, ale nepříliš jen závodivý. Hřiště je místem rekreace, radosti, poučení, a ne místo s hromadou písku, prachem, lavicemi a zamračenou tváří hlídače s holí, bojácnými tvářemi nebo s ušklebujícími se tvářemi návštěvníků. Jako nejrozšířenější ze všech sociálních aktivit přispívá totiž tělovýchova a sport ke vzniku demokratických sdružení občanů, vede je k aktivitě, toleranci, respektu a spolupráci.

Aktivní způsob života zejména v tělovýchovné a sportovní oblasti patří mezi nejdůležitější a nejefektivnější součásti prevence drogové závislosti, alkoholismu, kriminality a dalších negativních sociálních jevů.

Mnohým občanům se zdravotním postižením napomáhá v jejich snaze úspěšně se vyrovnat s jejich handicapem a v integraci do společnosti.

4.1 Krajské města a úřady

Jihočeský kraj je charakterizován pomocí SWOT analýzy v Programu rozvoje kraje z roku 2002 následovně:

a) silné stránky:

- v regionu existuje velký počet základních článků jednotlivých občanských sdružení z oblasti tělovýchovy a sportu(spolků, jednot, klubů, odborů a oddílů),
- vlastní iniciativou těchto občanských sdružení bylo ustaveno Jihočeské všesportovní kolegium,
- Jihočeský region má mimořádně příznivé podmínky pro provozování sportovních a tělovýchovných aktivit v přirozeném přírodním prostředí, zejména je zde možnost využívat velký potenciál Šumavy. Hustá a poměrně dobře udržovaná síť turistických značených cest .

b) slabé stránky:

- slabá materiálně technická základna pro rekreační i výkonnostní sport (chybí větší počet sportovních hal, plaveckých bazénů u škol, větších školních tělocvičen, letních bezprašných hřišť, chybí hřiště pro moderní sporty jako je softbal apod.),
- chybí dostatek udržovaných a náležitě technicky vybavených veřejně přístupných sportovišť.

c) příležitosti:

- využití přírodního potenciálu jihočeské krajiny k vybudování uceleného systému pěších, cykloturistických a lyžařských turistických tras s možností propojení s Dolním a Horním Rakouskem i s Dolním Bavorskem,
- možnost zřizování půjčoven lodí, kol, lyží a dalšího sportovního vybavení nejen pro obyvatele kraje, ale i pro zvýšení cestovního ruchu s cílem prodloužení pobytu návštěvníků, využívání velkého množství vodních ploch pro letní i zimní sporty.

U krajských měst jsem informace zjišťoval telefonicky nebo osobní návštěvou na příslušném odboru úřadu města. Tímto bych rád poděkoval dotyčným úředníkům za vstřícnost a pomoc při zjišťování těchto údajů.

5 Současný stav

Jižní Čechy jsou charakterem krajiny neobyčejně pestré a nabízejí ideální podmínky pro turistiku. Hustá síť značených turistických cest umožňuje poznat nejcennější přírodní partie a navazuje bezprostředně na komunikace.

Pěší turistické trasy

Tabulka 1. Kilometráž pěších turistických značených cest (údaje KČT: 2006)

Okresy	ČB	ČK	JH	PI	PT *	ST	TA	Celkem
KM	823,9	633,4	767,4	810,1	381,9 *	409,1	637,4	3825,8

* bez NP a CHKO Šumava - 645,9km

Značkaři našeho kraje v současnosti udržují a obnovují přes 4500 km pěších a lyžařských turistických značených tras vyznačených na území Jihočeského kraje, na kterých je umístěno 8600 směrovek a tabulek a 185 nástěnných turistických map. V roce 2005 se v našem kraji začala za podpory Krajského úřadu rozvíjet i hipoturistika. Byla vydána mapa se zákresem stájí, připravuje se vydání mapy hipostezek a projednávají se možnosti zřízení odpočinkových míst na těchto stezkách sloužících k odpočinku, napojení a nasycení koní i jezdců. Bylo již započato se zkušebním značením jednotlivých hipotras.

V jižních Čechách není prakticky oblast, kde by nebylo možno naplánovat cyklistický výlet nebo několikadenní trasu. Je však z hlediska bezpečnostního i orientačního rozdíl mezi cykloturistikou po neznačených trasách a cykloturistikou po cyklotrasách jednotně značených Klubem českých turistů. Na území Jihočeského kraje je v současné době celkem 8 cyklotras II. třídy v celkové délce 508 km, 6 cyklotras III.třídy v celkové délce 138 km a 151 cyklotras IV.třídy v celkové délce 2206,5 km. Konkrétní přehled, kilometráž i průběh těchto značených cyklotras KČT lze nalézt na www.klubturistu.cz a na specializovaných cykloturistických mapách.

Cykloturistické značené cesty

Tabulka 2. Kilometráž cykloturistických značených cest (údaje KČT: 2006)

Okresy.	ČB	ČK	JH	PI	PT	ST	TA	Celkem
KM	911	551	659	487	690	445	473	4216

Síť cykloznačení prodělala v posledních letech bouřlivý rozvoj a nyní nabízí přes 4200 kilometrů značených cyklotras, čímž patří k nejhustším v republice. Přes to bude ještě mírně doplňována. Oblast jižních Čech je z hlediska cykloturistiky velmi příznivá a terénní reliéf skýtá bohaté možnosti cykloturistických výletů. Rovinatá krajina kolem rybníků v Třeboňské a Českobudějovické pánvi poskytuje dobré možnosti rekreačních jízd i mimo silniční síť, na celém území jižních Čech se budují značené cyklistické trasy různých délek, k nimž jsou stejně jako v případě pěších tras vydávány podrobné mapy. Trasy výletů vedou po březích velkého množství rybníků, které za teplých letních dní nabízejí odpočinek u vody a plavání. Jižní Čechy jsou ve své východní polovině protnuty značenou dálkovou cykloturistickou trasou Vídeň - Praha. Trasa prochází městy Slavonice, Nová Bystřice, Jindřichův Hradec a Tábor. V různých místech je možné z této trasy odbočit a po značených lokálních trasách poznat blíže jihočeskou krajinu. Na cykloturisty čeká v regionu navíc množství přírodních naučných stezek, které své návštěvníky informují o zajímavostech různých přírodních lokalit.

Lyžařská turistika

Lyžařská turistika i sjezdové lyžování včetně všech ostatních moderních zimních sportů na sněhu mají nejlepší zázemí na Šumavě, částečně pak i v Novohradských a Slepičích horách a v oblasti Blanského lesa. Je snaha každoročně rozšiřovat nabídku upravených běžeckých stop i sjezdovek ve většině známých střediscích zimních sportů. jako jsou Lyžařský areál Zadov-Churáňov, Nové Hutě, Kvilda, Kubova Huť, Borová Lada, Strážný, Libínské Sedlo, Stožec, Frymburk-Kramolín a další. Přesný průběh i kilometráž zimních lyžařských tras nejlépe vystihuje oboustranná speciální mapa 1:75 000 „Šumava-Lipno-Novohradské hory“. V posledních dvou letech se začal uskutečňovat ve spolupráci se západočeským regionem projekt „Bílá stopa“, jehož cílem je propojit udržovanými trasami celou oblast Šumavy včetně přístupových tras.

Vodní turistika

Příznivci vodní turistiky naleznou v jižních Čechách rovněž velmi dobré podmínky. Naleznou zde svůj terén jak začátečníci, tak i zdatní a pokročilí vodáci. Téměř celý kraj patří do povodí řeky Vltavy a jak tato hlavní řeka, tak i všechny její přítoky jsou vodácky využívané. Vedle nejčastěji sjížděných řek Vltavy, Lužnice, Nežárky a Otavy se zde nacházejí i náročné úseky pro zdatné zájemce, např. Hamerský potok, Dračice, Žirovnice, Černá a další.

Tabulka 3. Počty registrovaných přírodních koupališť (s příslušným hyg. zázemím):

Okresy	ČB	ČK	JH	PI	PT	ST	TA	Celkem
	12	4	21	5	10	10	13	75

Ostatní sporty

I když se na území jižních Čech nenacházejí žádné velehory, je zde pro výcvik horolezců k dispozici celá řada cvičných skalních terénů jako jsou např. Písecké skály, Radošovické skály, Choustník,, Karvanice, Domoradice, Vyklestilka, Sokolčí a řada dalších. Rozmanité přírodní prostředí kraje nabízí i terény pro řadu technických sportů (aeroklub, radioklub, modeláři, potápěči, kynologové) i pro řadu disciplin automobilového a motocyklového sportu.

6 Charakteristika přírodních areálů ve městě České Budějovice

Město samo nabízí na svém území několik zajímavých přírodních celků. Přímo v centru to jsou Městské Sad**y**, které tvoří částečný prstenec po obvodu někdejšího barokního opevnění. Zelenou zónou vedoucí z centra města proti proud na pravém břehu řeky Vltavy jsou takzvané Krumlovské aleje, které spojují Háječek se známým lesoparkem Stromovka.

Městem protéká řeka Vltava, do které v centru města ústí řeka Malše. U severního okraje města je na řece Vltavě vybudována umělá slalomová dráha. Ve městě i v jeho okolí je vybudovaná síť cyklostezek. Trasy jsou vhodné i pro rodinné výlety na kolech, v okolí Českých Budějovic najdeme jen mírně vlnitý terén s malými rozdíly nadmořských výšek.

Tabulka 4. Počet obyvatel v okrese České Budějovice

Popis	**Celkem**	**Ženy**	**Muži**
počet obyvatel	180 024	91 954	88 070
		51,08 %	48,92 %
průměrný věk	39,6	40,9	38,2

- Hustota zalidnění: 111 ob./km².
- 72,21 % obyvatel žije ve městech.

- Data k 30. březnu 2006.
- Zdroj : Český statistický úřad.

6.1 Lesopark Stromovka

Stromovka (Obrázek 2.a 3.) je z hlediska ochrany přírody vyhlášena od 6.12.1992 jako "Významný krajinný prvek" (ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb.). Jedná se o historicky utvářený prostor zeleně - cenné plochy sídelního porostu radiálně směřující ke středu města. Jsou zde soustředěny estetické a přírodní hodnoty. Stromovka, jakožto území kulturně formovaného městský parku, plní funkci společenskou a kulturní. Je cílem odpočinku obyvatel města i turistů. Každoročně se zde koná letní Sochařské symposium. Díla sochařů v parku zůstávají a zkrášlují jej. Ve Stromovce se též nacházejí sportoviště, která nabízejí možnost sportovního odreagování se v příjemné přírodě, ale přesto přímo v metropoli. Cyklistům i chodcům slouží kvalitní asfaltové i zpevněné komunikace proplétající se lesoparkem.

Z hlediska ekologického se v daném území setkávají směry regionálních biokoridorů a toto území je zachováváno jako čistě přírodní prostředí. Ve Stromovce též vodní nádrž, dříve rybník, dnes přírodní koupaliště s ostrovem, zvané Bagr.

Stromovka je přírodní chloubou města, neboť pouhých 5 min. chůze od středu 100 tis. města se nachází zachovalý a udržovaný park městského charakteru hojně využívaný pro různé akce a hlavně pro tzv. polodenní rekreaci.

Obrázek 2. Lesopark Stromovka.

Obrázek 3. Lesopark Stromovka.

6.2 Vrbenské rybníky

Jedná se o chráněné území, situované na severozápadním okraji Českých Budějovic. Tvoří jej čtyři středně velké rybníky: Černiš, Domin, Starý Vrbenský rybník a Nový Vrbenský rybník (Obrázek 4.). V roce 1993 byla na území přírodní rezervace vybudována přírodovědná naučná stezka "Po hrázích Vrbenských rybníků".

Chráněné území Vrbenských rybníků slouží k ochraně velice cenného komplexu vodních, mokřadních a lučních ekosystémů. Rezervace je významná z botanického, entomologického a ornitologického hlediska.

Dnes plní území Vrbenských rybníků významnou funkci biologického centra rozmanitosti a jsou jedním z nejvýznamnějších prvků územního systému ekologické stability v jihovýchodní části Českobudějovické pánve.

Obrázek 4. Nový vrbenský rybník – České Budějovice.

6.3 Krumlovské aleje, prostor před Sportovní halou

Krumlovské aleje (Obrázek 5). Vás dovedou po levém břehu Vltavy nejen z Háječku na Litvínovickou silnici, ale pokud přejdete lávku přes Vltavu mezi zimní stadionem a sportovní halou, tak i do zmiňované Stromovky. Je využívána především pro svoji klidnou lokalitu pro procházky a přemisťování mezi městskými částmi chodci a cyklisty.

V blízkosti těchto alejí se nachází vhodná lokalita pro přírodní sport, louka před sportovní halou (Obrázek 6.), která je velmi hojně využívána nejen školami, ale i organizovanou a neorganizovanou veřejností. Je zde travnatý povrh a dvě fotbalové branky. Prostor je vhodný pro prostorově náročné sporty jako je např. Frisbee Ultimate.

Obrázek 5. Krumlovské aleje – České Budějovice.

Obrázek 6. Louka před Sportovní halou – České Budějovice.

6.4 Městské sady

Největší podíl zeleně v centru Českých Budějovicích zaujímá městský park Městské sady (Obrázky 7. a 8.). Ty byly do dnešní podoby upraveny a rozšířeny v letech 1875-1879 podle návrhu knížecího schwarzenberského zahradníka Rudolfa Wáchy, který je mimo jiné autorem zámeckého parku v Hluboké nad Vltavou. V nejširším místě městských sadů lze posedět na lavičkách kolem fontány, kterou v roce 1882 věnoval městu baron Karl Schwarz, dodavatel stavby zdejšího vodovodu. Úzký pruh parku vymezuje po levé straně koryto Mlýnské stoky, po pravé straně potom třída Na sadech. Parku využívá každodenně k odpočinku velký počet obyvatel ať už studentů, maminek s dětmi a kočárky nebo seniorů.

Obrázek 7. Stezka pro pěší a cyklisty – Městské sady České Budějovice.

Obrázek 8. Stezka pro pěší – Městské sady České Budějovice.

6.5 Cyklostezka České Budějovice – Hluboká nad Vltavou

Z města České Budějovice je do nedaleké Hluboké nad Vltavou vybudována cyklostezka (Obrázek 9.a 10.), kterou je možné využít i pro jízdu na kolečkových bruslích. Vybrali jsme si z mnoha značených cyklostezek ve městě záměrně tuto, protože dle našeho názoru je to stezka nejvíce využívaná a například při studii v červenci 2005 zde bylo zjištěno za jediný den přes 3000 cyklistů a bruslařů, což je asi o 1000 více než v minulých letech. Vyplývá to ze sčítání, které v 15 městech jižních Čech uspořádala Nadace Jihočeské cyklostezky. Brigádníci tam za den napočítali asi 600 bruslařů, což je o dvě třetiny víc než loni. Dopravní vytíženost komunikace je, nejen podle nás, už za hranicí únosnosti, proto i my zastáváme názor, že úseku by ulevila cyklostezka i na pravém břehu Vltavy.

Obrázek 9. Cyklostezka Č.Budějovice – Hluboká nad Vltavou kolem řeky.

Obrázek 10. Cyklostezka Č.Budějovice – Hluboká nad Vltavou kolem hlavní silnice.

7 Charakteristika přírodních areálů ve městě Český Krumlov

Město Český Krumlov se stává stále více cílem statisíců návštěvníků z domova i ze zahraničí. Nelze se tomu divit, neboť se do současné doby dochovalo jako středověká stavebně historická památka, malebně se rozkládající v meandrech řeky Vltavy. Jedinečnost města vedla již v roce 1963 k vyhlášení Českého Krumlova městskou památkovou rezervací.

Význam Českého Krumlova jako mimořádné historické památky byl v roce 1992 zdůrazněn i tím, že světová organizace UNESCO jej přijala mezi památky světového významu.

Tabulka 5. Počet obyvatel v okrese Český Krumlov

Popis	**Celkem**	**Ženy**	**Muži**
počet obyvatel	60 522	30 327	30 195
		50,11 %	49,89 %
průměrný věk	37,8	38,8	36,7

- Hustota zalidnění: 37 ob./km^2.
- 50,50% obyvatel žije ve městě.

- Data k 30. březnu 2006.
- Zdroj : Český statistický úřad.

7.1 Zámecká zahrada

Zámecká zahrada (Obrázek 11. a 12.) leží na pozemku ve tvaru protáhlého obdélníka o rozměrech zhruba 150 x 750 metrů. Celé území zámecké zahrady je obehnáno ohradní zdí. Je denně přístupná veřejnosti.Zadní zeď zahrady přechází posléze do volné krajiny.

Zahrada byla v minulosti přístupná několika branami a brankami a také dřevěnou chodbou z tzv. Renesančního domu a vlastního zámku ze spojovací chodby. Terasa tzv. letní jízdárny, obdélníkový prostor lemovaný kulisami vzrostlých lip, v minulosti využívaný jako cvičiště v jízdě na koni.

Zahrada je využívána nejen turisty, ale také aktivně sportující veřejností. Fotbalisti místního Slavoje sem chodí běhat. Není sice povolen vjezd cyklistům a povrch není vhodný pro bruslaře, ale plochy jsou vhodné například pro cvičení jógy, tai-chi, či jiných regeneračních cvičení, čemuž napomáhá hlavně velmi působivě uspořádaná zeleně v zahradě.

Obrázek 11. Zámecká zahrada – Český Krumlov.

Obrázek 12. Fontána v Zámecké zahradě – Český Krumlov.

7.2 Městské sady

Před založením Městských sadů (Městského parku), byl pro území používán "jezuitská zahrada". Městský park (Obrázky 13. a 14.) se nachází v blízkosti historického jádra Městské památkové rezervace Český Krumlov (MPR) na předměstí Plešivec na území tzv. 3. meandru řeky Vltavy. Území parku je na východě a severu vymezeno levým břehem Vltavy, na západě zadními trakty domů. Jižní hranici území parku tvoří část původní ohradní zdi, která vede až k břehu Vltavy.

Městský park zahrnuje následující části: hlavní zahradní prostor s loukou a obvodovým břehovým porostem, hudebním pavilonem, plochu bývalého hřbitova v okolí kaple sv. Martina a sportovní areál s břehovým porostem a alejí podél jižní hranice parku.

Obrázek 13. Městské sady – Český Krumlov.

Obrázek 14. Městské sady v zimě – Český Krumlov.

7.3 Jelení zahrada

Jelení zahrada (Obrázek 15. a 16.) se nachází v širokém pásu nivy Polečnice (Chvalšinského potoka). Její rozloha činí 7 hektarů. Území zahrady je vymezeno na jihovýchodě a západě linií úpatí zámeckých svahů, na severu Chvalšinskou silnicí a na východě uliční zástavbou městské čtvrti Latrán. Střední část zahrady (s parkovištěm osobních automobilů a objektem bývalé tzv. šiškárny - dnes restaurace Jelenka) se nachází na ploše bývalé renesanční zahrady, jež později prošla složitým vývojem. Východní levobřežní část zahrady, přiléhající ke Chvalšinské ulici, má charakter volné parkové louky s rozptýlenými solitérami a skupinami stromů. Proti Chvalšinské ulici je vymezená jednořadým stromořadím javorů a proti pravobřežní části Jelení zahrady břehovým porostem vrb a olší podél potoka. Využívána je neorganizovanou mládeží k různým činnostem (ultimate frisbee, běh, fotbal, atd.).

Obrázek 15. Letecký pohled na Jelení zahradu – Český Krumlov.

Obrázek 16. Jelení zahrada – Český Krumlov.

8 Charakteristika přírodních areálů ve městě Jindřichův Hradec

Ve městě Jindřichův Hradec je nejvíce využívaným přírodním areálem rybník Vajgar a dále potom téměř v centru lesopark Kunifer. Správa města Jindřichův Hradec má svém územním i rozpočtovém plánu postavit dvě nové cyklostezky, za 5,5 milionu korun, které cyklisty povedou směrem na Novou Bystřici a na mezinárodní cyklotrasu Greenways mezi Prahou a Vídní. Slibuje si od toho další příliv turistů. Město chce na stezky získat peníze ze Společného regionálního operačního programu.

Jedna z plánovaných cyklostezek povede z Jindřichova Hradce na Novou Bystřici, tedy příhraniční krajinou České Kanady, která je pro turisty velmi atraktivní. Trasa druhé naváže na již vybudovanou část a povede od letiště do Děbolína, kde se napojí na cyklostezky ve směru Veselí nad Lužnicí a Třeboň.

Tabulka 6. Počet obyvatel v okrese Jindřichův Hradec

Popis	**Celkem**	**Ženy**	**Muži**
počet obyvatel	92 775	47 199	45 476
		50,87 %	49,13 %
průměrný věk	39,5	40,9	38,0

- Hustota zalidnění: 48 ob./km^2.
- 59,69% obyvatel žije ve městě.

- Data k 30. březnu 2006.
- Zdroj : Český statistický úřad.

8.1 Rybník Vajgar

Rybník Vajgar (Obrázek 17.) vznikl na místě někdejších bažin při soutoku Hamerského potoka a Nežárky. Vajgaru se dříve říkalo Velký, Městský nebo Hradní rybník, jméno Vajgar (z něm. Weiher) dostal až koncem 17. století. Ostrov je umělý, vybudovaný v letech 1858-1860. Je osázen stromy a keři, jejichž kořeny zajišťují ostrovu soudržnost. V místech, kde byl ostrov nasypán byla 2-3 metrová hloubka.

Obrázek 17. Letecký pohled na rybník Vajgar – Jindřichův Hradec.

8.2 Řeky Lužnice a Nežárka

Lužnice (Obrázek 18.) i Nežárka jsou typické nížinné řeky, jejíž toky jsou po celé délce zadržovány četnými jezy. Pomalé proudy bývají rychlejší pouze v době jarního tání nebo po větších deštích. Patří mezi nejčastěji sjížděné řeky u nás, a proto bývají zvány rájem českých vodáků.

Obrázek 18. Výstup vodáků na Lužnici – Jindřichův Hradec.

9 Charakteristika přírodních areálů ve městě Písek

Pro pěší turisty je připravena nabídka vycházek a výletů s různým stupněm náročnosti, jež dávají nepřeberné možnosti pro kratší i delší výlety. Výchozím nulovým bodem i cílem popsaných cyklotras je kamenný most přes řeku Otavu v Písku, tedy přímo centrum města. Zde se také nachází veškeré hlavní směrníky cyklotras. Všechny uvedené trasy jsou středně náročné a zkrácené varianty jsou vhodné především pro méně zdatné cyklisty a rodiny s dětmi. Místní specialitou jsou dvě sportovní stezky - na Americe a U Smetáka.

Tabulka 7. Počet obyvatel v okrese Písek

Popis	**Celkem**	**Ženy**	**Muži**
počet obyvatel	70 376	35 952	34 424
		51,09 %	48,91 %
průměrný věk	40,5	42,0	38,9

- Hustota zalidnění: 62 ob./km^2.
- 6,68% obyvatel žije ve městě.

- Data k 30. březnu 2006.
- Zdroj : Český statistický úřad.

9.1 Městský ostrov

Městský ostrov (Obrázek 19.) je oázou zeleně na řece Otavě s replikou původní stavby, restaurace z roku 1889. Místo zábavy, odpočinku a sportu nedaleko historického centra je vybaveno minigolfem, půjčovnou lodiček, dětským hřištěm, venkovní terasou a tanečním parketem. Vznikl usazováním písku před velkou zátočinou řeky dříve než byl vybudován jez pod hradbami. Již v 18. století byl spojen s činností sboru ostrostřelců. Ti zde měli střelnici, kuželník a pivní šenk. V přízemí hostince byla velká tančírna a v prvním patře spolková místnost. Na levý břeh vedla vratká lávka, na pravý břeh bylo nutno dopravit se loďkou.

Obrázek 19. Městský ostrov – Písek.

9.2 Lyžařský areál

Lyžařský areál (Obrázek 20. a 21.) s umělým svahem se nachází na severovýchodním úpatí Hradiště. Areál zahrnuje lyžařský svah s umělou hmotou (v provozu srpen - březen) délky 250 m s největším možným převýšením 50m včetně osvětlení pro večerní lyžování a vleku tatrapoma s kapacitou 250 osob/hod. a asfaltový okruh pro kolečkové běžky v délce 2km. Lyžařský areál v Písku je vybaven speciálním umělým povrchem. Povrch je složen z drobných kartáčků, které se při jízdě ohýbají a tím tak poměrně věrně simulují jízdu na sněhu. Skluz se uskutečňuje na mikrovrstvě složené z vody a oleje.

Obrázek 20. Lyžařský areál – Písek..

Obrázek 21. Lyžařský areál – Písek..

9.3 Sportovní cesta v lese Amerika

Účelem sportovních stezek je možnost zacvičit si v přírodě a také ověřit si svou fyzickou zdatnost. Pro tyto účely jsou na stezce Amerika různá zařízení - kladina, kruhy, hrazda, doskočiště a podobně u každé takové zastávky je tabule s popisem cviku a návodem jak si cvik obodovat. Stezka byla zřízena počátkem 80. let. Sportovní stezka je 1100 metrů dlouhá, má 8 stanovišť a jde horizontálně nad pobřežní cestou. Dnes je v poměrně zpustošeném stavu, který volá po rekonstrukci dříve hojně využívané oblasti.

9.4 Písecké skály

Písecké skály (Obrázek 22. a 23.) se nacházejí na pravém i levém břehu řeky, od Zátavského mostu až k oblasti zvané Smetiprach. Nejvýznamnějším masivem na levém břehu nad Pískem je útvar zvaný Májovka, jež dosahuje výšky 35 metrů a patří k nejvyšším z celé písecké oblasti. Od 50. let byla postupně na Májovce vytvořena řada lezeckých cest různé obtížnosti klasifikovaných stupněm III - lehký terén až VIII - velmi těžký terén. V současnosti je zde zhruba 15 cest.

V oblasti na pravém břehu se nalézá téměř 90 cest různé obtížnosti. Cesty jsou značeny malými barevnými šipkami. Každá barva značí jinou obtížnost. Nejjednodušší cesty jsou označeny bíle, nejobtížnější pak červeně. V současné době neexistuje aktualizovaný horolezecký průvodce pro tuto oblast.

Obrázek 22. Písecké skály-jižní strana – Písek.

Obrázek 23. Písecké skály od Otavy – Písek.

9.5 Vodáctví

Vodní turistika má v Písku na řece Otavě (Obrázek 24.) silnou tradici a zejména v době letních prázdnin je putování na lodích velmi oblíbené. Díky tomu dobře fungují služby kolem řeky od stravování přes ubytování až po možnost zapůjčení vodáckého vybavení. Na místě lze pořídit různé typy lodí, pádla, plovací vesty, podrobnou mapu řeky a odvoz až na místo startu plavby. Řeka Otava a její okolí zajisté potěší každého, kdo má rád romantickou krajinu a pobyt v přírodě. Výlety na lodích jsou na Otavě velmi oblíbené.

Řeka překonává bezpočet přírodních a umělých překážek, často se mění její šířka, hloubka i rychlost tekoucí vody. Proto je Otava cílem romanticky založených turistů, stejně jako dobrodruhů nebo sportovců. Řeka a okolní příroda je pro vodáky opravdovým zážitkem.

Obrázek 24. Řeka Otava – Písek..

10 Charakteristika přírodních areálů ve městě Prachatice

Prachatice a jejich nejbližší okolí, hlavně území Národního parku Šumava, nabízí celou řadu možností se pomocí sportovního vyžití seznámit s přírodními úkazy, mnohdy ojedinělými. Zvláště zima má v Prachaticích a okolí neopakovatelné kouzlo pro vyznavače aktivního pohybu.

Tabulka 8. Počet obyvatel v okrese Prachatice

Popis	**Celkem**	**Ženy**	**Muži**
počet obyvatel	51 558	25 891	25 667
		50,22 %	49,78 %
průměrný věk	38,4	39,6	37,3

- Hustota zalidnění: 37 ob./km^2.
- 51,81% obyvatel žije ve městech.

- Data k 30. březnu 2006.
- Zdroj : Český statistický úřad.

10.1 Zimní sportoviště

Lyžařské běžecké trasy v okolí Prachatic lze, při dobrých sněhových podmínkách, nastoupit již na okraji města v lokalitě Pod Cvrčkovem (Obrázek 25.). Město Prachatice zakoupilo v roce 2004 skútr na protahování běžeckých stop (Obrázek 26.), čímž se podstatně zkvalitnila lyžařská stopa na jednotlivých trasách a tím i využívání obecnou veřejností.

Obrázek 25. Lokalita Pod Cvrčkovem – Prachatice.

Obrázek 26. Skútr na protahování běžeckých stop – Prachatice.

10.2 Hůlů rybník

V Prachaticích je v létě jen málo přírodních lokalit vhodných ke koupání. Nejvyužívanější koupaliště je Hůlů rybník, navzdory tomu, že jde jen o požární nádrž, těží jednak ze své polohy nedaleko centra města, ale i z relativně čisté vody.

10.3 Pěší turistika

V blízkosti nejen městských sídlišť, ale i celého města je řada značených turistických tras a naučných stezek, které provází návštěvníky po vyznačených cestách, pěšinách nebo chodnících, krásnými přírodními a inspirativními historickými zákoutími, jako je například Žižkova skála (Obrázek 27.). Na těchto stezkách se vždy návštěvník setká s informačními tabulemi, vysvětlujícími vznik, vývoj a význam daného území. Stezky jsou značeny zeleným úhlopříčným pruhem ve čtvercovém poli.

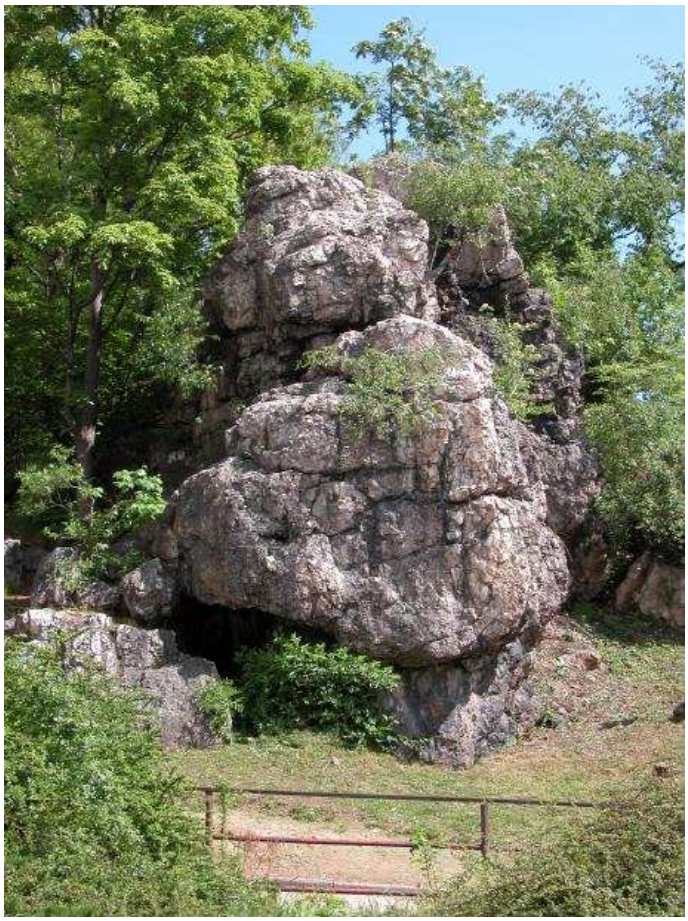

Obrázek 27. Žižkova skála – Prachatice.

11 Charakteristika přírodních areálů ve městě Strakonice

Cyklistické stezky ve Strakonicích zažily v posledních letech prudký vývoj. V provozu jsou již zhruba tři kilometry vnitroměstských úseků. Za ně již radnice i s dotacemi zaplatila přibližně 1,5 milionu korun. Část jich vede u továrny firmy ČZ, další pak podél průtahu na Prahu. Hlavní trasa, na níž by v budoucnu měl úsek v Katovické ulici navázat, směřuje od vlakového nádraží kolem teplárny k mostu Jana Palacha. Zde ale vede po chodníku, a cyklisté tak musejí dávat pozor na chodce. Navíc byly v loňském roce schváleny výstavby dalších úseků.

Tabulka 9. Počet obyvatel v okrese Strakonice

Popis	**Celkem**	**Ženy**	**Muži**
počet obyvatel	69 485	35 421	34 064
		50,87 %	49,13 %
průměrný věk	40,0	41,4	38,6

- Hustota zalidnění: 67 ob./km^2.
- 59,72% obyvatel žije ve městě.

- Data k 30. březnu 2006.
- Zdroj : Český statistický úřad.

11.1 Řeka Otava

Řeka Otava je po Vltavě, jejímž je levostranným přítokem, druhou největší jihočeskou řekou. Otava není příliš vodnatá řeka, zejména v obdobích sucha a v čase hromadných "nájezdů" na české řeky, je průtok vody minimální. Vodní stav se často mění při prudkých deštích nebo bouřkách na Šumavě. Otava byla donedávna tak čistá, že zde žili raci a perlorodky.

11.2 Cyklostezka Podskalí

Pětikilometrová cyklostezka Podskalí (Obrázky 28. a 29.) podél levého břehu řeky Otavy je nově vybudovaná trasa a je nejčastěji využívaným přírodním sportovištěm. Je využívána nejen cyklisty, ale i běžci a in-line bruslaři. Nové vybavení láká také maminky s kočárky na procházky.

Obrázek 28. Cyklostezka Podskalí – Strakonice.

Obrázek 29. Cyklostezka Podskalí v okolí Otavy– Strakonice.

11.3 Mravenčí skála

Mravenčí skála (Obrázek 30.) je menší pískovcová skála, s pěkným zaobleným vrcholem. Snadný výstup, hezký rozhled. Tato lokalita jako samotná není tolik využívána sportující veřejností. Spíše jsou využívány přístupové značené turistické trasy.

Obrázek 30. Mravenčí skála – Strakonice.

12 Charakteristika přírodních areálů ve městě Tábor

Město Tábor je historické město s husitskou minulostí uprostřed lesů, luk a rybníků s bohatou kulturní nabídkou s možnostmi sportovního vyžití a klidným prostředím pro odpočinek, které nabízí možnosti aktivního trávení volného času – cyklistické vyjížďky po doporučené trase, pěší výlet po naučné stezce, plavání či bruslení a plavbu po řece Lužnici na kanoi. Velmi často se také využívá lesopark Pintovka, který je vhodný a dobře vybavený pro veškerou sportující veřejnost.

Tabulka 10. Počet obyvatel v okrese Tábor

Popis	**Celkem**	**Ženy**	**Muži**
počet obyvatel	102 230	52 085	50 145
		50,95 %	49,05 %
průměrný věk	40,2	41,6	38,8

- Hustota zalidnění: 77 ob./km^2.
- 69,64% obyvatel žije ve městech.

- Data k 30. březnu 2006.
- Zdroj: Český statistický úřad.

12.1 Jordán

Nejstarší údolní nádrž ve střední Evropě zvaná Jordán (Obrázek 31.) byla vybudována v roce 1492 jako zásobárna pitné vody pro město. Vodní nádrž má plochu asi 50 ha a maximální hloubka činí 14 metrů. Jordán je známý jako rybářský revír s kapitálními úlovky. Dnes je mimo to Jordán hojně využíván k rekreaci. Volný čas můžete strávit na Sokolské plovárně či si dopřát oddych na protějším klidném břehu, volně přístupném. K Jordánu patří také další přírodní zajímavost, 18 m vysoký Jordánský vodopád (Obrázek 32.), kterým přepadá část vody z nádrže do Tismenického potoka.

Obrázek 31. Letecký pohled na nádrž Jordán – Tábor.

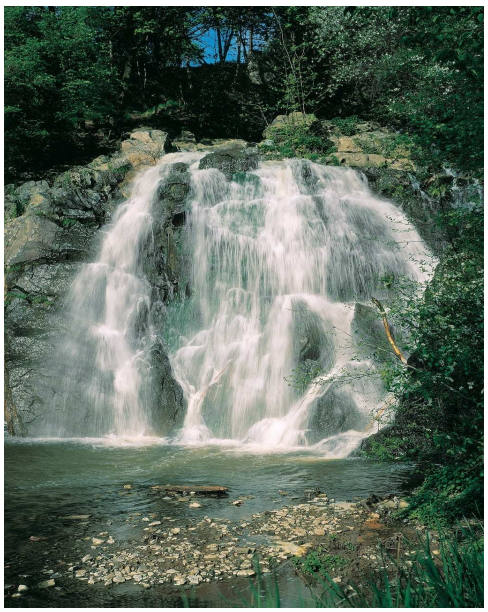

Obrázek 32. Jordánský vodopád – Tábor.

12.2 Lesopark Pintovka

V zátočině nad řekou Lužnicí ve výšce kolem 490 m se rozprostírá rozsáhlý lesní komplex Pintovka (Obrázek 33.), ve kterém je zřízena naučná lesnická přírodovědná stezka s výchozím bodem nedaleko nad Švehlovým mostem. Naučná stezka byla uvedena do provozu v listopadu 1987, podle původního projektu Ing. Františka Vališe. V květnu roku 2000 byla obnovena nákladem Města Tábor, byla zkrácena a upravena podle projektu Josefa Tůmy.

Trasa vede po stezce značené bílým čtvercem se šikmým zeleným pruhem. Na levé straně silnice vedoucí do Bechyně je v lesoparku Pintovka vybudováno dětské hřiště. Z lesoparku můžeme sestoupit pod Švehlův most, kde se nachází kaplička Eleonora a studánka s radioaktivní vodou.

Obrázek 33. Lesopark Pintovka – Tábor.

12.3 Otevřené plovárny a loděnice

Na břehu vodní nádrže Jordán se nachází mnoho míst ke koupání, kde jsou k dispozici písečné pláže, zatravněné solární plochy (Obrázek 34.), volejbalová hřiště apod. Loděnice pod gymnáziem (Obrázek 35.) je také často využívána.

Obrázek 34. Otevřená plovárna na břehu Jordánu – Tábor.

Obrázek 35. Loděnice pod gymnáziem – Tábor.

13 Dotazník

Dotazník patří ke specifickým metodám, jejichž úkolem je shromažďovat data. Tato metoda je založená na dotazování osob. Je pro ni charakteristické hromadné získávání informací a údajů. Při vzniku dotazníku musíme usilovat o co největší množství informací ze získaných odpovědí na správně zvolené otázky (Skalková, 1983).Informace získávané od veřejnosti na sídlištích byly zjišťovány do dotazníku formou řízeného rozhovoru.

Koncipování návrhu dotazníku vytváří určité požadavky (Smetáček, 1981).:

- dotazník by měl být co nejkratší
- dotazník by měl být přehledný
- dotazník by měl umožňovat formulaci jakékoliv otázky
- dotazník by měl pokrýt každou problematiku, kterou potřebujeme zjišťovat
- formulace otázek by měla být taková, aby odpovědi byly jednoznačné

Dotazník má otázky uzavřené, otevřené i hodnotící pomocí škál. Dotazník se skládá ze dvou typů prvků, těmi jsou skupina předepsaných odpovědí a skupina tématických oblastí, jichž se otázky týkají.

Tématické oblasti otázek zjišťují obecné údaje (např. název sportoviště, umístění, přístupnost). Předepsané odpovědi. Většina možných odpovědí u různých otázek se opakuje (např. Je/jsou přírodní sportoviště k dispozici? Jaká je vybavenost tohoto areálu? U všech těchto otázek jsou jednoznačné, předepsané odpovědi ANO a NE, popřípadě možnost doplnění).

Některé z otázek s předepsanými odpověďmi vyžaduje odpověď s přiřazením počtu bodů na hodnotící škále, která je u každé otázky uvedena (např. Jaký význam přisuzujete tělesné výchově a sportu z hlediska zdravého životního stylu? Přiřaďte body 1-10 (1 je nejlepší).). Většinou každá z otázek zdánlivě vyžaduje zcela rozdílné škálování odpovědí, je na autorovi, jak ses přes tuto problematiku přenese, aby mu nedělalo problém následně dotazníky vyhodnotit. Lze vytvořit několik škál natolik obecného typu, že se všechny možné odpovědi na libovolnou otázku dají vyjádřit s pomocí těchto několika škál. Jedinou škálou lze například vyjádřit důvody spokojenosti, či nespokojenosti s různými skutečnostmi apod.

U zjišťování o vybavenosti a přístupnosti jednotlivých přírodních areálů v krajských městech byly odpovědi hodnoceny procentuálně v závislosti na odpovědích respondentů (Jste spokojeni s vybaveností areálu: ANO-NE).

14 Vyhodnocení dotazníků

Vztah obyvatel ke zdravému žitnímu stylu a sportu. Celkově.

Určitou podporu pro rozvoj sportovních přírodních areálů lze nalézt v odpovědích na otázky týkající se zdravého životního stylu a vztahu ke sportu.

Tabulka 11. Otázka - Rád(a) se pohybuji, věnuji sportu, protože pohyb:

Uvádíme celkové pořadí a hodnocení mužů a žen:	**Celkově**	**Muži**	**Ženy**
mi zlepšuje náladu	2.	3.	2.
mi pomáhá udržet štíhlou linii	4.	5.	4.
vytváří dobrou partu	3.	2.	3.
je zdravý	1.	1.	1.
nesportuji, necvičím	6.	6.	5.
mi pomáhá zapomenout na školu, práci	5.	5.	6.

Celkové hodnocení pořadí na 1.-5. místě:

1. je zdravý
2. mi zlepšuje náladu
3. vytváří dobrou partu
4. mi pomáhá udržet štíhlou linii
5. mi pomáhá zapomenout na školu, práci

Zjištěné údaje podporují jen známé závěry o tom, že budování přírodních sportovních areálů je možné spojovat se zdravotní i společenskou motivací.

Je zřejmé, že v Jihočeském kraji se u většiny populace setkáváme se zájmem o sport a tělovýchovu. Půjde tedy jen o formu podrobnějšího představení možného působení pravidelného cvičení v přírodních sportovních areálech.

Tabulka 12. Otázka - Jaký je Váš celkový názor na oblast rekreačního sportu (aktivit)?

Uvádíme celkové pořadí a hodnocení mužů a žen:	**Celkově**	**Muži**	**Ženy**
je pro všechny důležitá	82,4%	86,0%	81%
je důležitá pro lidi s vysokým živ. standardem	3,0%	4,0%	2,6%
ji potřebují jenom ti, kteří při práci	4,2%	0,9%	5, 5%
je to luxus	1,1%	2,5%	0,6%
ji potřebují jen děti a mládež	7,4%	2,5%	9,3%
není potřebná	1,6%	3,3%	1,0%
je škodlivá	0,3%	0,8%	0,0%

Více než 4/5 respondentů, tedy drtivá většina, se domnívá, že oblast rekreačního sportu je důležitá pro všechny. Muži jsou toho názoru častěji než ženy. Opět se zde potvrzuje správnost našeho zaměření na oblast sportu pro všechny a na aktivity v přírodním prostředí.

Tabulka 13. Otázka - Jaký význam přisuzujete sportu z hlediska zdravého životního stylu?

Uvádíme celkové pořadí a hodnocení mužů a žen:	**Celkově**	**Muži**	**Ženy**
zdravý tělesný a duševní vývoj v mládí	3.	3.	2.
udržování tělesné kondice	2.	2.	5.
zachování a upevnění zdraví	1.	1.	1.
relaxace od jednostranné namáhavé práce	7.	7.	9.
získání schopnosti překonávání překážek (sám sebe)	5.	5.	4.
zvyšování sebevědomí	6.	6.	6.
využívání volného času	4.	4.	3.
možnost vyniknout	10.	10.	10.
navazování a upevňování společenských vztahů	8.	8.	7.
získávání peněz, dobrého pracovního zařazení	9.	9.	8.

Muži a ženy shodně uvádějí na prvním místě zachování a upevnění zdraví. Stejně shodně uvádějí na posledním místě možnost vyniknout.

Celkové hodnocení pořadí na 1.-5. místě:

1. zachování a upevnění zdraví
2. udržování tělesné kondice
3. zdravý tělesný a duševní vývoj v mládí
4. využívání volného času
5. získání schopnosti překonávat překážky či sám sebe

Z přehledu se dá vyčíst, že jsou drobné odlišnosti v hodnocení mužů a žen. To je dáno rozdílným uvažováním nad významem sportu v denním životě z ženského pohledu a z náhledu muže. Z odpovědí určité části populace Jihočeského kraje vyplývá , že všechny přisuzované hodnoty mohou být zahrnuty do motivačních materiálů podporujících rozhodování o budování areálů zdraví a sportovních přírodních areálů celkově.

Tabulka 14. Otázka - Co by podle Vašeho názoru zlepšilo úroveň propagace tělesné výchovy a sportu v přírodě?

Uvádíme celkové pořadí podle frekvence odpovědí:	Celkem
nový sportovní areál, více přístupných hřišť	18,5%
peníze	16,3%
média (využití rozhlasu, zpravodaje)	14,1%
letáky, vývěsky, plakáty, katalogy	7,7%

V souvislosti s uvedenými výsledky je možné, že vybudování jednoho dobře fungujícího areálu nebo rekonstrukcí některého ze stávajících by mohlo velmi pomoci v propagaci tohoto druhu cvičení a pobývání v přírodě.

Zaměření následujících odpovědí by dle mého názoru měli představitelé krajské správy pečlivě analyzovat. Je zřejmě, že i zde nacházíme argumentace pro podporu budování přírodních areálů.

Co má podporovat krajská správa?

1. vrcholový sport 5,7%
2. výkonnostní sport 6,4%
3. sport pro všechny 87,9%

Drtivá většina respondentů se domnívá, že městská veřejná správa by měla přednostně podporovat sport pro všechny. Nezbytnou součástí sportu pro všechny je právě hnutí za využívání přírodních sportovních areálů.

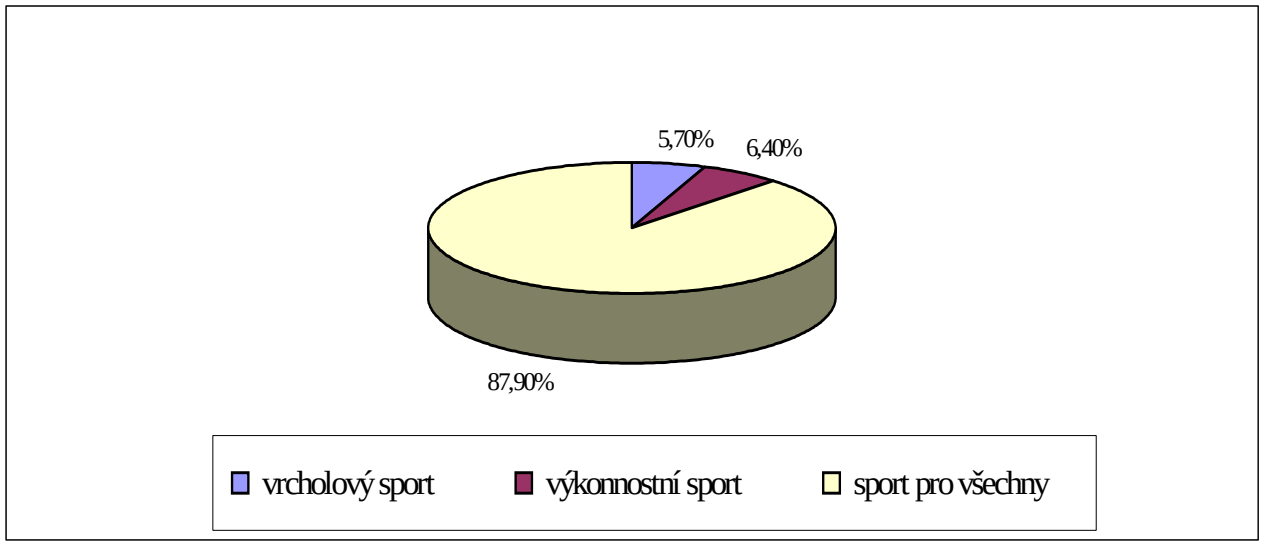

Obrázek 36. Co má podporovat krajská správa.

České Budějovice

Výzkum v Českých Budějovicích byl prováděn 13.–16.3.2006 na sídlištích Máj, Vltava a Linecké předměstí.

Tabulka 15. Sídliště Máj

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
Bor, V Boru	běh, běžky, horská kola	40%	90%	*-špatná vybavenost i údržba*
Stromovka	běh, cyklistika, běžky, sportovní hry, in-line bruslení	75%	50%	*-horší dostupnost areálu, ale poměrně často využíván*

Poznámka 1. 250 respondentů (107 muži-143 ženy).

Tabulka 16. Sídliště Vltava

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
cyklostezka ČB-Hluboká nad Vlt.	cyklistika, in-line bruslení, běžky	75%	80%	*-nejčastěji udávané sportoviště*
Vrbenské rybníky	rybolov, bruslení	90%	100%	*-využívaná i přístupová cesta směrem na hlubokou nad Vltavou(běh, kolo)*

Poznámka 2. 230 respondentů (121 muži-109 ženy).

Tabulka 17. Sídliště Rožnov- Linecké předměstí

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
okolí řeky Malše	běh, procházky, relaxace	70%	90%	*-hojně využíváno „pejskaři“*
prostor u SH	běh, sportovní hry	70%	75%	*-často využívají ZŠ z blízkého okolí*
park Stromovka	cyklistika, běh, in-line bruslení, běžky	85%	50%	*-výzkum probíhal ještě před otevřením nové lávky přes Vltavu u fotbalového stadionu*

Poznámka 3. 150 respondentů (80 muži-70 ženy).

Český Krumlov

Výzkum v Českém Krumlově byl prováděn 20.a 21.3.2006 na sídlišti Plešivec a na sídlišti Mír.

Tabulka 18. Sídliště Mír

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
okolí řeky Vltavy	běh	80%	100%	*-nejčastěji využívané veřejností*
Jelení zahrada	běh, sportovní hry	45%	80%	*-špatná vybavenost pro sportující veřejnost*
Zámecká zahrada	relaxace	100%	90%	*-udáváno pouze k relaxaci a procházkám, méně pak k běhání*

Poznámka 4. 150 respondentů (75 muži-75 ženy).

Tabulka 19. Sídliště Plešivec

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
Zámecká zahrada	relaxace, běh	90%	50%	*-udávána horší přístupnost*
Městské sady	běh, sportovní hry	40%	75%	*-nízká vybavenost pro sportující veřejnost*
lokalita Za nádražím	cyklistika, běh	60%	85%	

Poznámka 5. 100 respondentů (47 muži-53 ženy).

Jindřichův Hradec

Výzkum v Jindřichově Hradci byl prováděn 27. a 28.3.2006 na sídlišti Vajgar a městské části JH - I.

Tabulka 20. Sídliště Vajgar:

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
rybník Vajgar	plavání, bruslení, běžky	85%	90%	*-nejčastěji uváděné sportoviště*
„vojenské cvičiště“	sportovní hry, běh	60%	85%	*-často využíváno dětmi*
okolí řeky Lužnice	běh, chůze	70%	80%	*-celoroční využívanost*

Poznámka 6. 100 respondentů (50 muži-50 ženy).

Tabulka 21. Městská část Jindřichův Hradec I.:

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
lesopark Kunifer	sportovní hry, běh, cyklistika	80%	95%	*-velmi dobrá přístupnost do areálu*
okolí řeky Nežárky	chůze, relaxace, rybolov	70%	80%	*-spíše rekreační*

Poznámka 7. 100 respondentů (50 muži-50 ženy).

Písek

Výzkum v Písku byl prováděn 3. a 4.4.2006 na sídlišti Portyč a na sídlišti Logry.

Tabulka 22. Sídliště Portyč

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
okolí řeky Vltavy	běh, chůze	75%	80%	
Písecké skály	lezení, relaxace	60%	70%	*-delší vzdálenost od sídliště*
les Hřebíček	cyklistika, běh	70%	75%	*-využívány spíše přístupové stezky*

Poznámka 8. 100 respondentů (50 muži-50 ženy).

Tabulka 23. Sídliště Logry

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
les Amerika	sportovní hry,běh, cyklistika, běžky	40%	70%	*-dříve často využíváno, dnes zchátralé a neoblíbené*
kolonie Vohybal	běh, procházky	80%	75%	*-využívány pouze přístupové stezky*

Poznámka 9. 100 respondentů (50 muži-50 ženy).

Prachatice

Výzkum v Prachaticích byl prováděn 10. a 11.4.2006 na sídlišti Sídliště Pod Hradbami a ve IV.bytovém okrsku.

Tabulka 24. Sídliště Pod Hradbami

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
stezky pro pěší za sídlištěm	chůze, běh, relaxace	85%	90%	*-často využíváno pouze k relaxaci*
Hůlů rybník	koupání, bruslení	55%	60%	*-špatná vybavenost, ale dobrá čistota vody*

Poznámka 10. 100 respondentů (50 muži-50 ženy).

Tabulka 25. IV. bytový okrsek

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
značené trasy od lokality Pod Cvrčkovem	běžky, běh	90%	90%	*-nejčastěji využívaná lokalita, dobrá vybavenost*
cyklostezky	cyklistika, in-line bruslení, běžky	80%	75%	*-využíváno celoročně*

Poznámka 11. 80 respondentů (40 muži-40 ženy).

Strakonice

Výzkum ve Strakonicích byl prováděn 17. a 18.4.2005 na sídlištích Mír a 1.Máje.

Tabulka 26. Sídliště Mír

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
okolí řeky Otavy	běh, běžky	60%	85%	*-často využíváno v zimě běžkaři*
cyklostezka Podskalí	cyklistika, in-line bruslení	90%	85%	*-nejčastěji udávaná lokalita*
Mravenčí skála	běh, relaxace	75%	70%	*-využívány pouze přístupové stezky*

Poznámka 12. 150 respondentů (80 muži-70 ženy).

Tabulka 27. Sídliště 1.Máje

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
louka za sídlištěm	sportovní hry	50%	100%	*-často využíváno i přes nízkou vybavenost*
okolí řeky Otavy	běh,běžky, chůze, relaxace	85%	80%	*-nejvíce využíváno k relaxačním procházkám*

Poznámka 13. 100 respondentů (50 muži-50 ženy).

Tábor

Výzkum v Táboře byl prováděn 24., 25. a 26.4.2005 na sídlišti Náchodské sídliště, Pražské sídliště a sídliště Nad Lužnicí.

Tabulka 30. Náchodské sídliště

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
Jistebnická vrchovina	běh, cyklistika	80%	70%	*-více než samotná vrchovina využívá-ny stezky k ní*
nádrž Jordán	plavání, bruslení	75%	90%	

Poznámka 14. 80respondentů (40muži-40ženy).

Tabulka 28. Pražské sídliště

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
nádrž Jordán, plovárna, loděnice	plavání, bruslení, veslování	80%	95%	*-využíváno více v létě než v zimě*
okolí řeky Lužnice	cyklistika, běh, relaxace	65%	50%	*-k řece je od sídliště již poměrně daleko*
polní cesty	běh	95%	100%	*-nejčastěji uváděná lokalita*

Poznámka 15. 100 respondentů (50muži-50ženy).

Tabulka 29. Sídliště nad Lužnicí

Přírodní areál	**Využití k účelu**	**Vybavenost**	**Přístupnost**	**Poznámky**
lesopark Pintovka	sportovní hry, běh, cyklistika	80%	75%	*-často využíván rodiči s dětmi*
stezka na Kozí Hrádek	cyklistika, běh	60%	80%	*-špatná údržba stezky pro běhání*
okolí řeky Lužnice	pocházky, relaxace	65%	75%	*-udávaná horší údržba cest v okolí řeky*

Poznámka 15. 150 respondentů (70muži-80ženy).

15 Diskuze

Náš život nese mnohé rysy společnosti volného času, vyhledávání silných zážitků a potřeb. Stále stoupají nároky na přírodní prostředí. Vznik a rozvoj nových sportů a činností i jejich nároky na přírodu zastihují často společnost nepřipravenou. Abychom předešli tomuto stavu v dalším rozvoji, znamená to pro nás podnikat nutné kroky k tomu, abychom byli schopni od přesnějšího popisu současného stavu pohlédnout směrem k budoucímu vývoji a s předstihem hledali řídící a regulační mechanismy. Tyto obecné závěry bude třeba uplatnit i v dalším rozvoji sportovních přírodních areálů.

K tomu bude potřebné, a to zřejmě i na krajské úrovni

- posoudit obecné trendy aktivit volného času
- posoudit kvalitativní a kvantitativní rozvoj sportů a volnočasových aktivit v přírodě
- posoudit možné vlivy stávajících i nových aktivit na přírodní prostředí
- mít na zřeteli technické a technologické inovace, nová zařízení, nové tvary a skladby, nové materiály, přístroje, vybavení atp.
- zabývat se významem a rozvojem tzv. umělého dobrodružného prostředí, které by mělo odlehčit nápory na přírodu, eventuálně připravit lidi na aktivity v přírodě nebo nabídnout zajímavé prožitky a zkušenosti
- hledat řídící mechanismy, které zracionalizovaly výběr a rozvoj různých areálů a zařízení a zároveň by minimalizovaly ekologické škody

V detailní analýze bude potřebné posoudit

- charakteristické rysy vybraných aktivit v přírodě z hlediska nároků na přírodní prostředí
- nové trendy aktivit v přírodě a jejich charakteristiky
- rozsah poptávky po těchto aktivitách
- odraz rozvoje aktivit v přírodě v průmyslu a službách
- nároky na přípravu odborníků, bezpečnostní normy, právní předpisy

Z výzkumu lze říci, že větší část dotazovaných je spokojena jak s vybaveností tak s přístupností takovýchto areálů. Samozřejmě jsou místa, kde je co zlepšovat a ty jsme v naší studii vyznačili v poznámkách u jednotlivých lokalit. Jedná se zejména o lokalitu v lese Amerika v Písku, která podle výzkumu byla velmi oblíbená, dnes ale zájem o návštěvu tohoto

sportovního přírodního areálu upadá kvůli špatnému technickému stavu sportovní stezky a její vybavenosti. Velice zajímavým a dobře zpracovaným projektem, se kterým jsme se během průběhu studie seznámili, je studie žáků českobudějovického Česko-anglického gymnázia Freetime Park Stromovka pod vedením Terezy Krupauerové.

Program výstavby či rekonstrukce přírodních areálů je nutno připravit tak, aby svým obsahem diferencovaně vycházel vstříc možnostem a zájmům občanů i rodin nejen o rekreační formy pohybových aktivit, ale i o soutěžní sport, protože aktivní provádění sportu i dalších pohybových činností ve volném čase občanů je především jejich osobní záležitostí. Myslíme si, že obyvatelé sídlišť by měli dostat možnost vyjádřit se k vybavenosti přírodního areálu v jejich okolí nebo co by si přáli mít v nově vybudovaném přírodním sportovišti.

16 Závěr

- ✓ Z výzkumu jsme dospěli k výsledku, že veřejnost Jihočeského kraje, která žije na městském sídlišti, či jeho okolí, využívá dostupné přírodní areály celkem pravidelně ať už samostatně, s přáteli či dětmi.

- ✓ Výsledkem této práce tedy je, že zájem o sportovní využívání přírodních areálů veřejností žijící v krajských městech na sídlišti rozhodně je. Formy pohybových aktivit jsou různé a zasahují do všech odvětví tělesné kultury. I v závěru studie bych rád poukázal na to, že zdánlivě úzké a okrajové téma jako je budování a hlavně využívání přírodních sportovních areálů obecnou veřejností může nabýt důkladným prostudováním návazností a souvislostí velkého společenského významu.

- ✓ Na počátku století jednadvacátého se opět zvedá zájem o rozvoj zdravotně orientované zdatnosti obyvatel vyspělých zemí, ale současně také narůstají požadavky na prožitkově orientované aktivity v tzv. umělém dobrodružném prostředí . Nové pozornosti se dostává hře dětí a budování různých typů přírodních hřišť či areálů. Touto problematikou jsme se zabývali v úvodní, teoretické části.

- ✓ Předpokládám, že na tuto práci bude navazovat konkrétní návrh některého typu sportovního přírodního areálu a jeho realizace nebo alespoň rekonstrukce některého ze stávajících, v této studii popsaných přírodních areálů.

17 Referenční a bibliografický seznam

Referenční seznam:

FRÖMELL, K. (2002). *Kompendium psaní a publikování v kinantropologii.* Olomouc: Univerzita Palackého.

HENDL, J.(2004). *Přehled statistických metod zpracování dat.* Praha: Portál.

KUBIŠ, K. (1974). *Stavby a zařízení pro tělesnou výchovu*. Brno: UJEP.

NEUMAN, J. a kol. (2000). *Turistika a sporty v přírodě.* Praha: Portál.

SKALKOVÁ, J. (1983). *Úvod do metodologie a metod pedagogického výzkumu*. Praha: SPN.

SMETÁČEK, V. (1981). *Standardizovaný průzkum uživatelů informací.* Praha: Ústředí vědeckých, technických a ekonomických informací.

Bibliografický seznam:

AREÁLY ZDRAVÍ. (1971). *Metodický námět na budování jednoduchých tělovýchovných zařízení.* Praha: ÚV ČTO.

ČERNÝ, V. a kol. (1985). *Hygienické zásady pro provoz a údržbu zařízení pro tělesnou kulturu.* Praha: ČÚV ČSTV.

HRČKA, H. (1978). *Hiearchia tělovýchovných aktivit v rekreačnej tělesnej výchove.* Brno: UJEP.

KOMADEL, L., ROLNÝ, D. (1981). *Hygiena telesnej výchovy.* Bratislava: Šport.

KRUPAUEROVÁ, T. a kolektiv autorů (2006). *Freetime park Stromovka.* České Budějovice: Česko-anglické gymnázium České Budějovice.

NEUMAN, J.,VOMÁČKO, S.,VOMÁČKOVÁ,S. (1999). *Překážkové dráhy,lezecké stěny a výchova prožitkem.* Praha: Portál.

http://www.jihocesky-kraj.cz

http://www.kct-jck.cz

http://jihoceske-cyklostezky.cz

18 Přílohy

18.1 Příloha č.1 – Dotazník

1.část.

1. Rád(a) se pohybuji, věnuji se sportu, protože pohyb:

Ohodnoťte body 1-6 (1 je nejlepší) :

	zlepšuje náladu
	vytváří dobrou partu
	pomáhá udržet štíhlou linii
	je zdravý
	pomáhá zapomenout na školu, práci
	nesportuji, necvičím

2. Využíváte ve svých volnočasových sportovních aktivitách nějaký přírodní areál/y v blízkosti Vašeho bydliště?

ANO (jaký?) NE

3. Areál navštěvuji:

sám/a s přáteli s dětmi navštěvují děti jiná možnost (jaká?)

4. K jakým účelům areál/y využíváte?

	běh		rybolov
	cyklistika		plavání
	běžky		sportovní hry (jaké?)
	in-line bruslení		
	jiné účely (jaké?)		

5. Jste spokojeni s vybaveností tohoto areálu?

ANO NE (proč ne?)

6. Jste spokojeni s přístupností tohoto areálu?

ANO NE (proč ne?)

2. část.

7. Jaký je Váš celkový názor na oblast rekreačního sportu (aktivit)?
Ohodnoťte známkou 1-7 (1 je nejlepší) :

	je pro všechny důležitá
	je důležitá pro lidi s vysokým živ. standardem
	potřebují ji jenom ti, kteří ji nemají při práci
	potřebují ji jen děti a mládež
	není potřebná
	je to luxus
	je škodlivá

8. Co by podle Vašeho názoru zlepšilo úroveň propagace tělesné výchovy a sportu v přírodě?

9. Co by měla podporovat krajská správa?

VRCHOLOVÝ SPORT VÝKONNOSTNÍ SPORT SPORT PRO VŠECHNY

10. Jaký význam přisuzujete tělesné výchově a sportu z hlediska zdravého životního stylu?
Přiřaďte známku 1-10 (1 je nejlepší) :

	zdravý tělesný a duševní vývoj v mládí
	udržování tělesné kondice
	zachování a upevnění zdraví
	relaxace od jednostranné namáhavé práce
	získání schopnosti překonat překážky (sám sebe)
	zvyšování sebevědomí
	využívání volného času
	možnost vyniknout
	navazování a upevňování společenských vztahů
	získávání peněz, dobrého pracovního zařazení

11. Informace:

muž žena věk ……

Poznámky (nevyplňujte):

18.2 Příloha č.2 – Mapy

České Budějovice

Obrázek 37. Mapa: park Stromovka – České Budějovice.

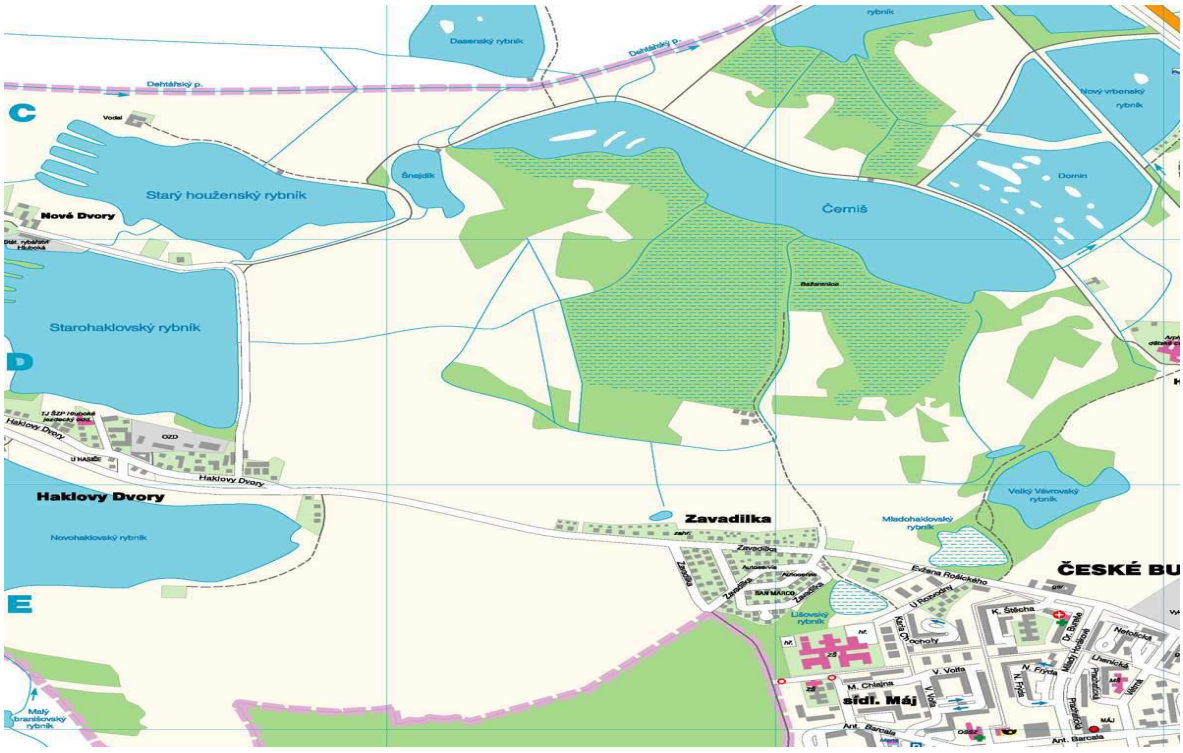

Obrázek 38. Mapa: Vrbenské rybníky – České Budějovice.

Český Krumlov

Obrázek 39. Mapa: Jelení zahrada – Český Krumlov.

Obrázek 40. Mapa: Zámecká zahrada – Český Krumlov.

Jindřichův Hradec

Obrázek 41. Mapa: rybník Vajgar – Jindřichův Hradec.

Písek

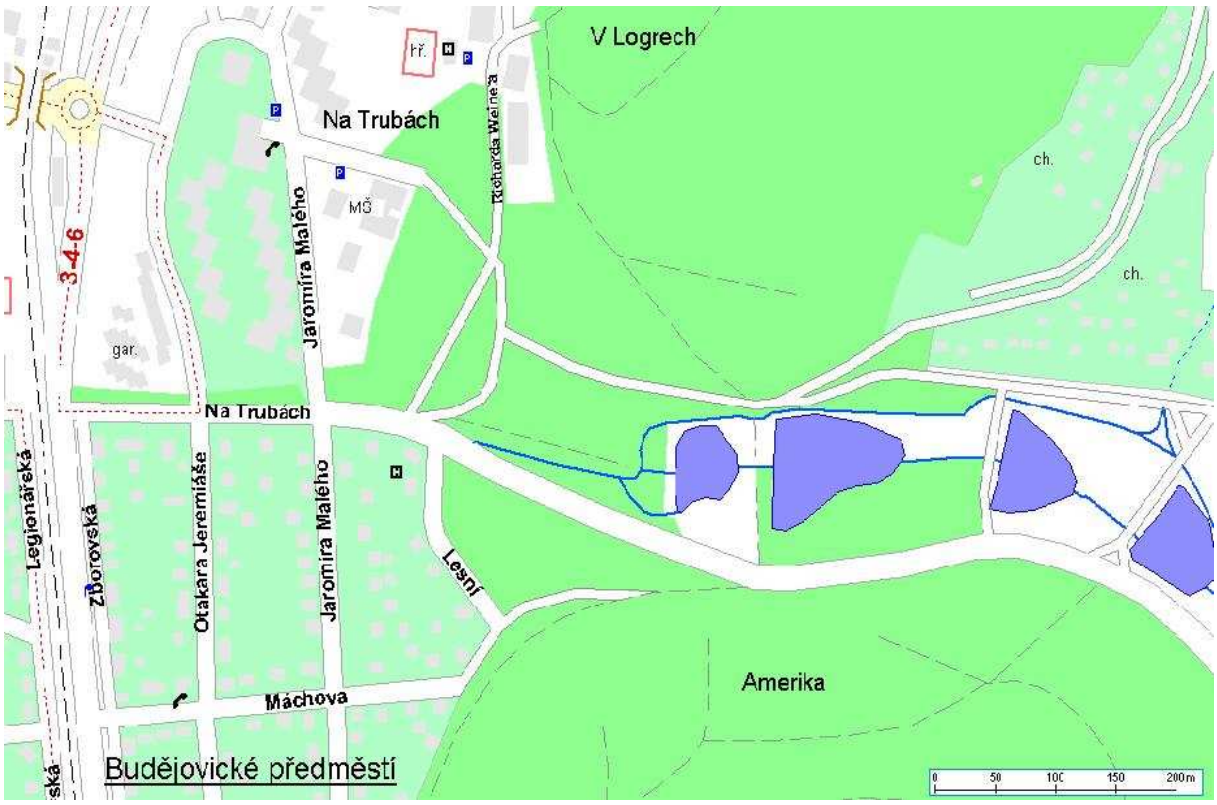

Obrázek 42. Mapa: les Amerika – Písek.

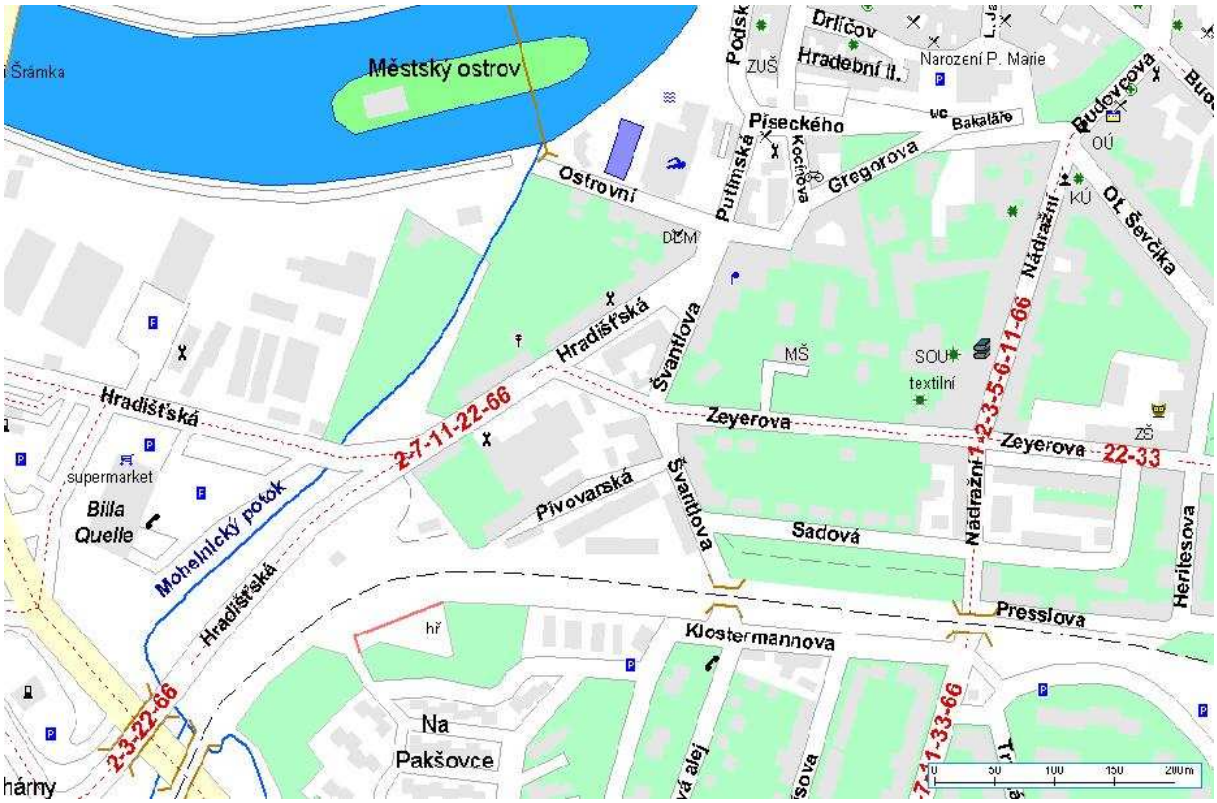

Obrázek 43. Mapa: Městský ostrov – Písek.

Tábor

Obrázek 44. Mapa: Lesopark Pintovka – Tábor.